

■ ■ ■ KEZDŐDIK A MÁSODIK ÉVTIZED

A Magyar Nemzeti Levéltár 2013-ban alapította a *Catastrum* című tematikus folyóiratot, majd az első évfolyam után az alapítói és kiadói jogokat átadta a Nemzeti Agrárszaktanácsadási, Képzési és Vidékfejlesztési Intézetnek. Ennek jogutódja, a Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. 2015 óta folyamatosan biztosítja a katasztertörténet – magyar szaknyelv ápolását is feladatai között számontartó – évnegyedes lapja zavartalan működését és megjelenését.

E számunk cikkei ismét a katasztertörténet sokszínűségét mutatják be. A katonai felmérések adatainak felhasználásával készített – a kataszteri felméréssel is összefüggő – térképművek összefoglalását nyújtja Jankó Annamária, a magyarországi felmérések kezdeti időszakának prozopográfiai feltárását Török Enikő végezte el, cikke hosszú sorozat vagy akár önálló mű kezdete lehet. Többszerzős munka foglalkozik a 20. századi budapesti felmérési térképek georeferálásának módszertani kérdésével, Csima Péter pedig a kataszteri térképek forrásértékét alátámasztó, helyszíni bejáráson alapuló határvizsgálatának eredményét ismerteti. A folyóirat érdeklődési körébe tartozó két tudományos projekt előző évi teljesítményének szakmai összefoglalója zárja a sort.

2023 szomorú vesztesége volt számunkra, hogy a kortárs szépirodalom egyik legelismertebb szerkesztője, Reményi József Tamás olvasószerkesztőnk elhunyt, életrajzi kötetét e számunkban ajánljuk az olvasók figyelmébe. Munkáját Mikesey Gábor veszi át, aki a hazai és külföldi földrajzi névanyag egyik legalaposabb ismerője. Vele és ezzel a lapszámmal kezdődik a *Catastrum* második évtizede.

■ ■ ■ TARTALOM

JANKÓ ANNAMÁRIA: A Habsburg Birodalom részletes (Spezialkarten) és közigazgatási, általános (Administrativ- und Generalkarten) térképei a második katonai felmérés idején. Összefüggésük a kataszteri térképekkel.....	3
TÖRÖK ENIKŐ: Az 1856. évi első felmérési felügyelőség személyzete.....	25
TIMÁR GÁBOR – SIPOS ANDRÁS – KOVÁCS VIKTÓRIA – KOZMA LÁSZLÓ: Budapest nagy méretarányú kerületi térképsorozatai (1944–1986) és georeferálásuk.....	41
CSIMA PÉTER: Szentendre 18. századi határvizsgálatai.....	49
NKFIH-PÁLYÁZATOK A magyarországi hódoltság és hódoltsági peremvidék kataszteri iratainak (tapu-defter) feldolgozása (OTKA K 132475, K 132609). Szakmai beszámoló a negyedik évről (2022–2023).....	57
„Négyzetkataszter”: A magyarországi kataszteri felmérés térkép- és iratanyagának katasztere, 1850–1918 (K 132723). Szakmai beszámoló a negyedik évről (2022–2023)	
REISZ T. CSABA: A boldog szerkesztő (könyvajánló).....	64

CATASTRUM ■ Évnegyedes katasztertörténeti folyóirat ■ XI. évfolyam, 1. szám

A címlapon: Több száz évvel ezelőtt határjelként állított, egy 18. századi határvita térképén ábrázolt kőhalom Szentendre és Pomáz határán. Lásd ehhez Csima Péter cikkét!

Alapítva: 2013 ■ Megjelenés gyakorisága: negyedévente ■ Alapító: Magyar Nemzeti Levéltár (MNL) ■ Kiadó: Herman Ottó Intézet Nonprofit Kft. (HOI) ■ Címe: 1223 Budapest, Park u. 2. (info@agrarlapok.hu) ■ Felelős kiadó: Bozzay Péter ügyvezető ■ Telefon: (06 1) 362-8100, honlap: www.agrarlapok.hu

Szerkesztőbizottság:

Bozzay Péter (HOI), Reisz T. Csaba, Varga Felicián (Lechner Nonprofit Kft.)

Szerkesztőség:

Címe: 1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2–4. ■ E-mail: info@catastrum.hu ■ Honlap: www.catastrum.hu

 www.facebook.com/catastrum

Főszerkesztő: Reisz T. Csaba (MNL) ■ Felelős szerkesztő: dr. Török Enikő (MNL) ■ Szerkesztők: dr. Pászti László (HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum), Varga Felicián (Lechner Nonprofit Kft.)

Olvasószerkesztő: Mikesey Gábor ■ Kézirat-előkészítés: Dávid Ildikó

A szerkesztőség kéziratokat nem őriz meg és nem küld vissza.

A nyomdai munkálatokat végezte: Séd Nyomda, Szekszárd

Előfizetés: a kiadónál ■ Előfizetés egy évre 6000 Ft, számonként 1500 Ft.

ISSN (papíralapú): 2064-5805 ■ ISSN (online): 2064-6542